

MUNI
FSS

SOCn5020

**Sociologie vzdělávání
a evaluační výzkum**

Tomáš Doseděl

Vyučující

- Mgr. Ing. **Tomáš Doseděl**, Ph.D.
3.61 • pondělí, úterý 16.30-17.30
dosedel@fss.muni.cz

- Mgr. **Petr Fučík**, Ph.D.
3.56 • úterý 16.00-17.40
fucik@fss.muni.cz

Struktura kurzu

- BLOK 1: Vzdělání ze sociologické perspektivy
  - Přínosy vzdělání pro jednotlivce a pro společnost
  - Vzdělání v sociologických výzkumech
- BLOK 2: Evaluační výzkum
  - Význam a principy evaluace
  - Metody evaluačního výzkumu
- BLOK 3: Kritický pohled na vzdělávání
  - Nerovnosti, segregace, vícekolejnost
  - Masifikace vzdělání, hrozba inflace, technologická změna
  - Odškolnění společnosti, Omyly společnosti vědění

Co se v kurzu naučíte

- Moudře hovořit o vzdělání a proměnách jeho role
- Dělat evaluační výzkum

Jak projít kurzem

- Pilně pracovat 😊
- Dopředu se seznámit s předepsanou literaturou (cca 60–80 stran)
- Na semináři dávat pozor při jejím shrnutí a pak aktivně diskutovat

Kde vezmu body

- Pilně pracovat 😊
- Dopředu se seznámit s předepsanou literaturou (cca 60–80 stran)
- Na semináři dávat pozor při jejím shrnutí a pak aktivně diskutovat

Hodnotit budeme:

- Tři části samostatného evaluačního projektu: 60 b
  - Formulace výzkumného problému a jeho ukotvení v teorii: 20 b
  - Popis použitých zdrojů a jejich zdůvodnění: 10 b
  - Evaluace, závěry: 30 b
- Dva posudky na cizí projekty: 20 b
- Krátká ústní zkouška / obhajoba: 20 b

Musím umět statistiku?

Musím umět statistiku?

Ne! Ale není to na škodu

antidepresivní koťátko ----->

Evaluační výzkum může být proveden kvantitativními nebo kvalitativními metodami. Neočekává se vlastní šetření ve školách, ale využití již existujících zdrojů.

Kde vezmu body

Hodnotit budeme:

- Tři části samostatného evaluačního projektu: 60 b
  - Formulace výzkumného problému a jeho ukotvení v teorii: 20 b
  - Popis použitých zdrojů a jejich zdůvodnění: 10 b
  - Evaluace, závěry: 30 b
- Dva posudky na cizí projekty: 20 b
- Krátká ústní zkouška / obhajoba: 20 b

Známka:

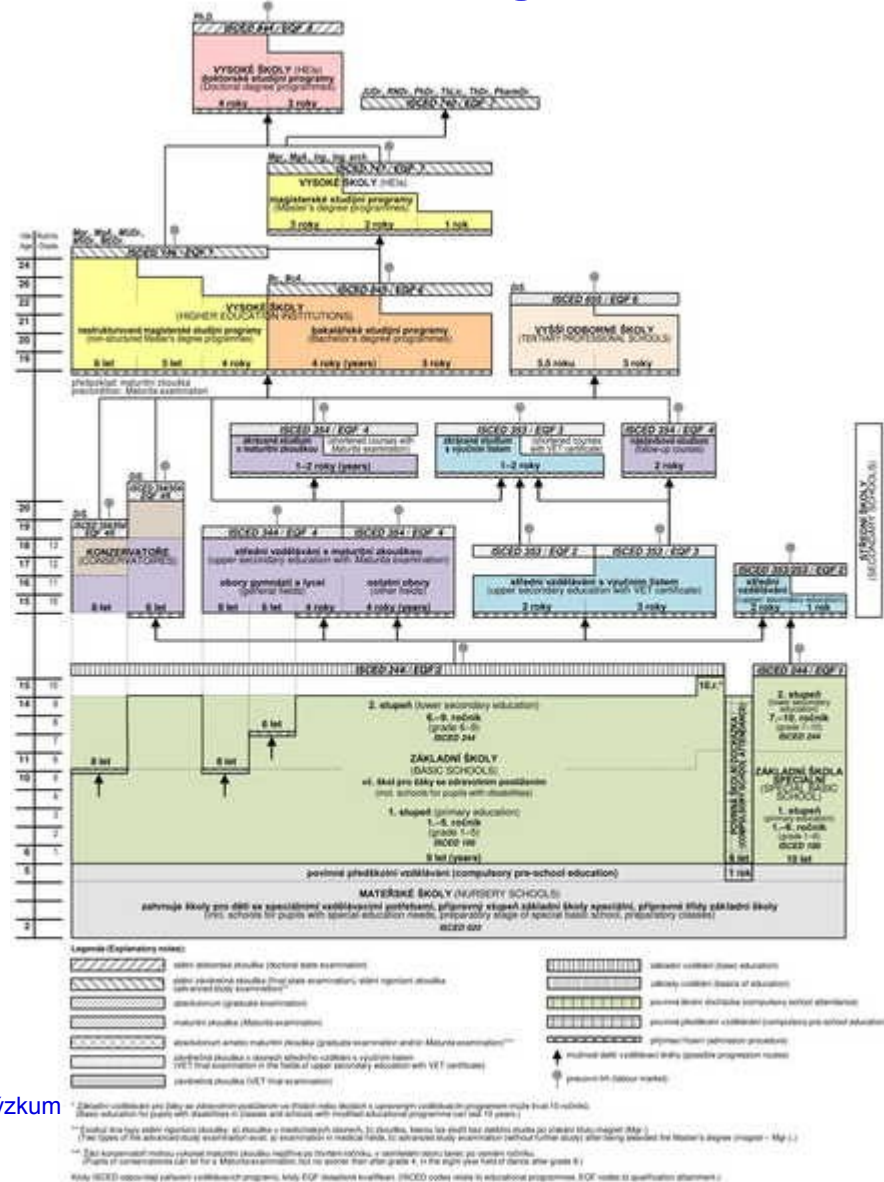
☐ 0-59 b: F	☐ 60-67 b: E	☐ 68-75 b: D
☐ 76-83 b: C	☐ 84-91 b: B	☐ 92-100 b: A

Otázky k organizaci?

Úvod do sociologie vzdělávání

System vzdělávací soustavy

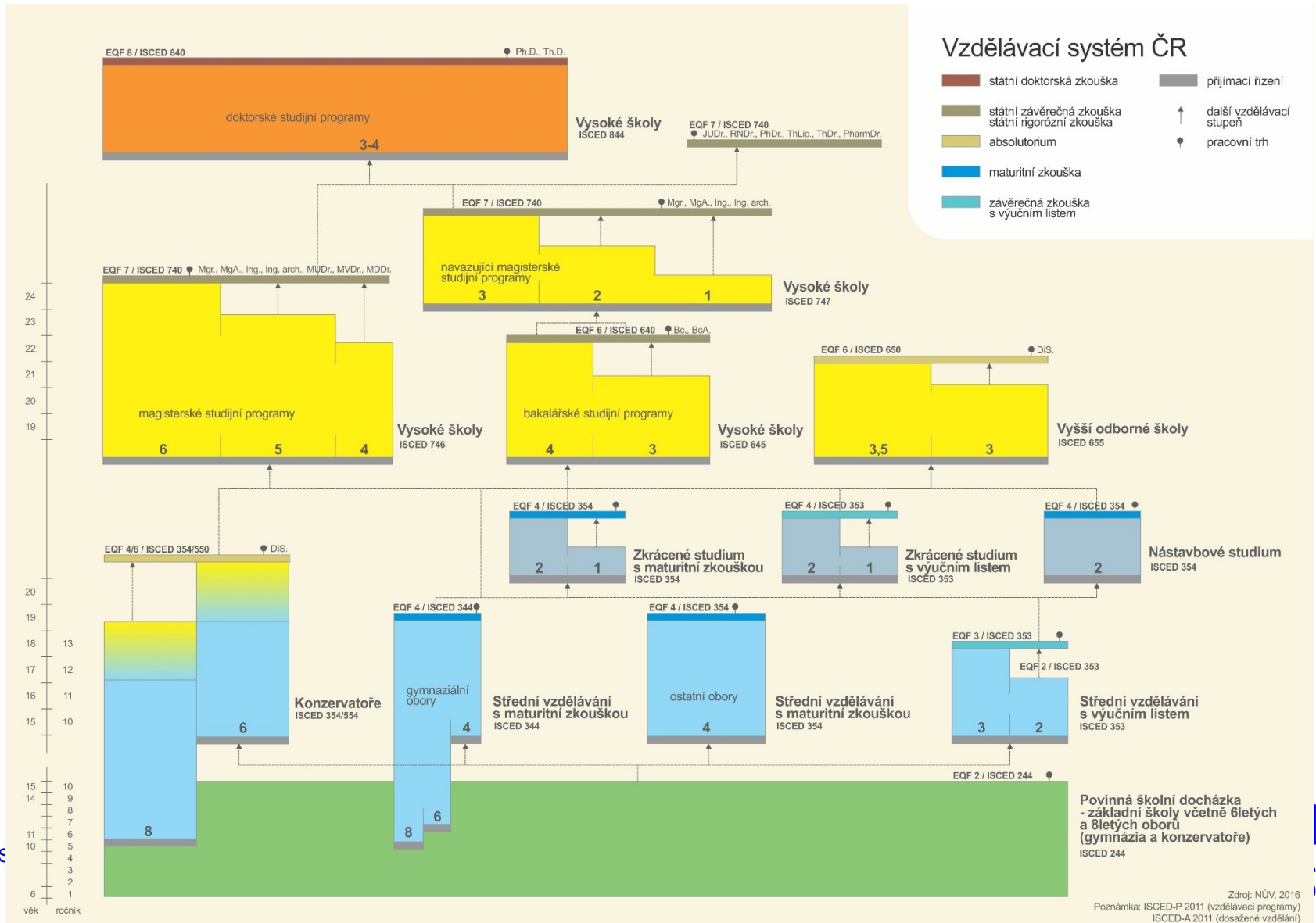
Struktura vzdělávací soustavy / akademickém roce 2020/2021
 Structure of the education system / academic year 2020/2021

System vzdělávací soustavy

Vzdělávací systém ČR

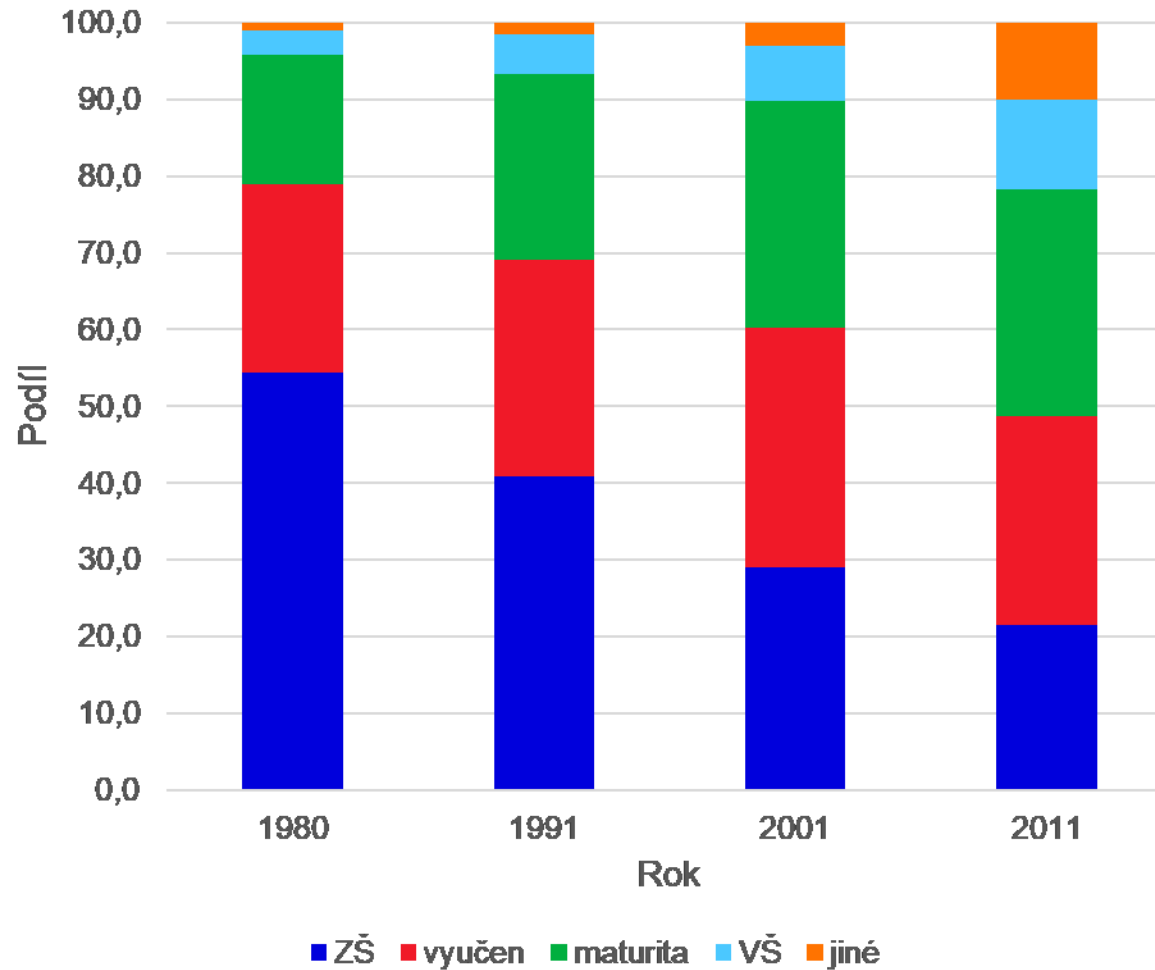
- státní doktorská zkouška
- státní závěrečná zkouška
státní rigorózní zkouška
- absolutorium
- maturitní zkouška
- závěrečná zkouška s vyučným listem
- přijímací řízení
- další vzdělávací stupeň
- pracovní trh

International standard classification of education

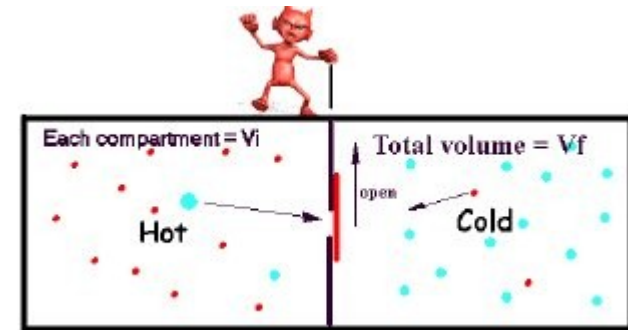
ISCED97	ISCED11	Popis	Český vzdělávací systém
0	0	Preprimární	mateřské školy
1	1	Primární	1. stupeň ZŠ
2	2	Nižší sekundární	2. stupeň ZŠ, první 4 ročníky osmiletých gymnázií
3	3	Vyšší sekundární	Středoškolské maturitní i nematuritní
4	4	Postsekundární neterciární	Pomaturitní studium, nástavbové studium, konzervatoře
5B	5	Krátké terciární	Vyšší odborné školy
5A	6	Bakalářské	Bakalářský stupeň vysokých škol
5A	7	Magisterské	Magisterský stupeň vysokých škol
6	8	Doktorské	Doktorský stupeň vysokých škol
–	9	Jiné	–

Vývoj vzdělání v Česku

Důležité pojmy a teorie

- Bourdieu: kulturní kapitál (~~Maxwellův démon~~)
- Blau, Duncan: model dosahování statusu
- (Sewell, Houser: sociálně psychologický model)
- Raftery, Hout: MMI
- Lucas: EMI
- Mare: tranzitivní model

Uvidíte příště...

- „Kdyby ses lépe učil“ aneb přínosy vzdělání pro jednotlivce
- („Živíme vás z našich daní“ aneb přínosy vzdělání pro společnost)